

Lekcja

Temat: Przeciwno Świętemu Przymierzu – Wiosna Ludów w Europie

1. Powstania narodowe i bunty społeczne w latach 20. i 30. XIX wieku.
  - a. Przyczyny:
    - Przekreślenie przez kongres wiedeński reform społecznych z czasów rewolucji francuskiej
    - Dążenia narodowowyzwoleńcze w Europie
  - b. Ważniejsze powstania narodowe i bunty społeczne:
    - Powstania narodowe: Hiszpania, Włochy, Belgia, Grecja, ziemie polskie (powstanie listopadowe)
    - Bunty społeczne: powstanie dekabrystów w Rosji, rewolucja lipcowa we Francji
2. Przyczyny Wiosny Ludów w Europie
  - a. Nieurodzaj i głód z lat 1845-1847
  - b. Postulaty reform społecznych (np. wolność słowa, druku, prawa wyborcze)
  - c. Złe warunki pracy i życia robotników
  - d. Tendencje narodowowyzwoleńcze (Węgrzy, Polacy) i zjednoczeniowe (Włochy, Niemcy)
3. Przebieg Wiosny Ludów (1848-1849)
  - a. Francja:
    - Luty 1848 – antyrządowa demonstracja spowodowana złymi warunkami pracy i życia, która przerodziła się w rewolucję lutową
    - Abdykacja króla Ludwika Filipa i ogłoszenie we Francji republiki: powszechne prawo wyborcze dla mężczyzn, wolność prasy i zgromadzeń
    - Czerwiec 1848 – powstanie robotników w Paryżu wobec nierealizowania przez nowe władze wprowadzonych reform
    - Uchwalenie nowej konstytucji w myśl której władzę ustawodawczą sprawował parlament, a wykonawczą prezydent
    - Grudzień 1848 – Ludwik Napoleon Bonaparte pierwszym prezydentem republiki francuskiej
  - b. Prusy:
    - Marzec 1848 – wybuch rewolucji w Berlinie
    - Po początkowych ustępstwach król Fryderyk Wilhelm IV zgodził się jedynie na podstawowe wolności polityczne: równość wobec prawa, wolność religijna i wolność słowa
  - c. Austria:
    - Marzec 1848 – protesty studentów i robotników i żądania reform politycznych
    - Cesarz Ferdynand I wycofał się z obiecanych reform co doprowadziło do jego abdykacji
    - Nowy cesarz Franciszek Józef I umocnił władzę monarchy w państwie
  - d. Węgry:
    - Marzec 1848 – powstanie Węgrów przeciwko władzy austriackiej, którego celem było uzyskanie pełnej niepodległości Węgier
    - Lato 1849 – interwencja zbrojna Rosji stłumiła powstanie węgierskie
  - e. Włochy:
    - Marzec 1848 – początek antyaustriackiego powstania w północnych Włoszech, którego celem było zjednoczenie i niepodległość Włoch
    - Wiosną 1849 roku wojska austriackie pokonały Włochów
    - Luty 1849 – likwidacja Państwa Kościelnego i utworzenie Republiki Rzymskiej
    - Jesienią 1849 r. w wyniku interwencji zbrojnej Francji przywrócono Państwo Kościelne
4. Podsumowanie Wiosny Ludów:
  - Prawie wszystkie podjęte próby uzyskania wolności politycznych oraz odzyskania niepodległości przez niektóre narody zakończyły się niepowodzeniem
  - Europa wróciła do porządku ustanowionego przez kongres wiedeński

5. Wojna krymska między Rosją a Turcją (1853-1856)

a. Przyczyny:

- Dążenie Rosji do opanowania cieśnin między Morzem Czarnym a Morzem Śródziemnym (Bosfor, Dardanele)

b. Przebieg:

- Wsparcie Turcji przez Wielką Brytanię, Francję i Piemont
- Porażki liczniejszych wojsk rosyjskich z dobrze wyposażoną i wyszkoloną armią turecką
- Śmierć cara Mikołaja I i zakończenie wojny przez Aleksandra II

c. Skutki

- Na mocy paryskiego traktatu pokojowego Morze Czarne stało się obszarem neutralnym
- Spadek znaczenia Rosji w rejonie Morza Czarnego